

VALTIONEUVOSTON VIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

VALTIONEUVOSTO	13
Hallituksen esitykset	13
Valtioneuvoston asetukset	14
Valtioneuvoston päätökset	15
Nimitysasiat	15
Raha-asiat	15
LUOVUTETUT MIETINNÖT	16

VALTIONEUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **12.10.2017** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 137/2017 vp) eduskunnalle laiksi luottolaitostoinnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lakia ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä siihen säännökset rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä yhdestä viiteen prosentin suuruudesta lisäpääomavaatimuksesta. Ehdotus perustuu Euroopan unionin luottolaitoksia koskevaan direktiiviin sisältyvään kansalliseen sääntelyoptioon.

Finanssivalvonnan johtokunnan päätöksellä käyttöönottavalla lisäpääomavaatimuksella katettaisiin pitkäaikaisten ja suhdanteista riippumattomien rahoitusjärjestelmää tai kokonaistaloutta uhkaavien tekijöiden muodostamaa riskiä. Lisäpääomavaatimuksia koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös sijoituspalveluyrityksiin. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018. (VM neuvotteleva virkamies Miki Kuusinen 0295 530 339)

Hallituksen esitys (HE 138/2017 vp) eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien liitteiden muuttamisesta. Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen verotaulukkoa sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen verotaulukkoa 1 ja 2 muutettaisiin siten, että lämmitys-, voimalaitos- ja työkonopolttoaineiden veron sekä energia- että hiilidioksidiosuutta korotettaisiin. Korotusta painotettaisiin hiilidioksidiveron suuntaan. Kevyen ja raskaan polttoöljyn, kivihiiilen ja maa-kaasun hiilidioksidiveron laskenta-perusteena oleva hiilidioksiditonni arvo nostettaisiin nykyisestä 58 eurosta 62 euroon. Tällöin lämmitys- polttoaineiden hiilidioksiditonni arvo

olisi sama 62 euroa hiilidioksiditonnilta kuin liikennepolttoaineilla. Lisäksi lämmitys-, voimalaitos- ja työkonopolttoaineiden energiasisältövero korotettaisiin 0,45 eurolla megawattitunnilta. Hiilidioksidi- ja energiasisältöveron korotus merkitsisi keskimäärin noin seitsemän prosentin suuruista korotusta verotasoihin. Kiinteä ja kaasumainen biomassa säilyisi edelleen verottomana eikä polttoturpeen verotukseen ehdoteta muutoksia. Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018. (VM neuvotteleva virkamies Krista Sinisalo 0295 530 248)

Hallituksen esitys (HE 139/2017 vp) eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lasta huoltavien opiskelijoiden toimeentulon parantamiseksi ehdotetaan opintorahaan 75 euron huoltajakorotusta opintorahaa saavalle alaikäisen lapsen huoltajalle. Huoltajakorotusta ei otettaisi tulona huomioon asumistuessa, sotilasavustuksessa eikä määrättäessä varhaiskasvatuksen maksuja tai kotihoiton tai yksityisen hoidon tuen hoitolisää. Esityksessä ehdotetaan myös ajankohtaisten koulutustarpeiden muutosten sekä oppilaitoskohtaisten erityispiirteiden huomioonottamista

opintotukioikeuden, päätoimisen opiskelun, opintotukiajan pidentymisen ja lukuvuoden tukikuuksien ehdoissa. Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen. Lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 1.1.2018. (OKM neuvotteleva virkamies Virpi Hiltunen 0295 330 110)

Hallituksen esitys (HE 140/2017 vp) eduskunnalle laiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että kansanopiston, opintokeskuksen, kansalaisopiston tai kesäyliopiston ylläpitäjälle myönnettäisiin sadan prosentin valtionosuus sellaiseen oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämään koulutukseen, joka on hyväksytty opiskelijan kotoutumissuunnitelmaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaisi vuosittain valtion talousarvion rajoissa niiden opiskelijaviikkojen ja opetustuntien määrän, joihin myönnetään sadan prosentin valtionosuus. Opiskelijoilta ei voitaisi periä opetuksesta maksuja siltä osin, kuin opetus on hyväksytty opiskelijan kotoutumissuunnitelmaan. Lisäksi ehdotetaan, että opetus- ja kulttuuriministeriö voisi hakemuksesta päättää, että kansanopiston ylläpitäjälle, jonka pääasiallinen koulutus-tehtävä on vaikeasti vammaisille järjestettävä koulutus, myönnetään valtionosuutta enemmän kuin 57 prosenttia. Valtionosuuden määrä voisi olla enintään 80 prosenttia. Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018. (OKM hallitusneuvos Kirsti Kotaniemi 0295 330 408)

Hallituksen esitys (HE 141/2017 vp) eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 36 ja 37 §:n sekä maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 1 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että niiden yrittäjien, joilla on työkyvyttömyyden alkaessa voimassa yrittäjän eläkelaisa tarkoitettua eläketurvaa koskeva vakuutus, sairausvakuutuslain mukainen omavastuu aika lyhennettäisiin nykyisestä sairastumispäivästä ja sitä seuraavista kolmesta arkipäivästä sairastumispäivään. Sairausvakuutuslain mukaisten vähimmäispäivärahojen määrää ehdotetaan korotettavaksi, jotta niiden nettomäärä olisi toimeentulotuen perusosaa suurempi ja niitä saa-

vat henkilöt olisivat lähtökohtaisesti oikean etuusjärjestelmän piirissä. Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiseen viittaussäännökseen perustuen korotus koskisi myös vähimmäismääristä kuntoutusrahaa. Esityksessä ehdotetaan myös, että molemmille vanhemmille voidaan samalta ajalta maksaa ansionmenetykskorvauksena erityishoitorahaa lapsen kotona tapahtuvan saattohoidon ajalta, sekä että työterveyshuollon kustannuksista voidaan myöntää korvausta, vaikka yrittäjällä tai maatalousyrittäjällä ei ole YEL tai MYEL-vakuutus voimassa hänen ollessaan kuntoutustuella tai määräaikaisella tapaturmaeläkkeellä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että jos henkilö tulee työkyvyttömäksi työskennellessään samanaikaisesti kahdessa tai useammassa työsuhteessa taikka omassa työssä ja on työkyvytön vain johonkin työhönsä, sairauspäiväraha määräytyy sen ansionmenetyksen mukaan, jonka voidaan katsoa aiheutuvan työkyvyttömyydestä. Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018. (STM hallitusneuvos Pekka Humalto 0295 163 193)

VALTIONEUUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **12.10.2017** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetuksen säännökset muutetaan vastaamaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia (531/2017). Terminologian muutosten lisäksi asetuksessa säädetään urheilijoille suunnattuun ammatilliseen perustutkintokoulutukseen hakeutumisen siirtämisestä jatkuvaan hakuun. Lisähaudet säädetään koskemaan lukiolaisa tarkoitettua opiskelupaikkoja sekä perusopetuslaissa tarkoitettuja lisäopetuksen paikkoja. Asetus tulee voimaan 1.1.2018. (OKM hallitusneuvos Saara Luukkonen 0295 330 366)

Valtioneuvoston asetus afrikkalaisen sikaruton leviämisen ehkäisemiseksi sikojen ulkotarhojen aitaamiseen myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 ja 5 §:n muuttamisesta. Asetuksella avataan uudelleen afrikkalaisen sikaru-

ton leviämisen ehkäisemiseksi sikojen ulkotarhojen aitaamiseen myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (401/2017) mukaisen aitaamisavustuksen haku-aika. Sikojen pitämisen ulkotarhoissa on kielletty 1.1.2018 alkaen varoimenpiteistä afrikkalaisen sikaruton leviämisen ehkäisemiseksi luonnonvaraisten villisikojen ja kotieläinten välillä annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (401/2017) mukaan, lukuun ottamatta muun muassa asetuksessa säädetyn tavoin aidattuja alueita. Nyt muutettavan asetuksen mukaista avustusta voi saada näiden ulkotarhojen aitaamiseen. Avustuksen haku-aika päättyi 30.9.2017. Avustushakemuksia on määräaikaan mennessä jätetty 44 kappaletta, kun sikoja ulkotarhoissa pitävien tilojen lukumäärä on noin 280. Tästä syystä avustuksen haku avataan uudelleen niin, että haku-aika päättyi 28.2.2018. Maa- ja metsätalousministeriö muuttaa edellä mainittua ministeriön asetusta siten, että sikojen ulkonapitoa koskevat rajoitukset tulevat voimaan 1.6.2018 lukien. Asetus tulee voimaan 18.10.2017. (MMM vanhempi hallitussihteeri Jarno Virta 0295 162 105)

Valtioneuvoston asetus siviilipalveluksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta. Asetuksella säädetään, että työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä määrätään siviilipalvelusaiain neuvottelukuntaan uusi jäsen, jos neuvottelukunnan jäsen eroaa tai kuolee kesken neuvottelukunnan toimikauden. Asetus tulee voimaan 20.10.2017. (TEM hallitussihteeri Sami Teräväinen 0295 060 088)

Valtioneuvoston asetus maakotkien porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta. Asetuksella tarkistetaan maakotkien porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmään liittyvää laskennallista vahingon arvoa. Arvo perustuu kolmen edellisen poronhoitovuoden aikana maksettujen poronlihan myyntiteuraiden keskihintoihin. Asetuksessa laskennallista arvoa tarkistetaan vastaamaan vuosien 2013–2016 mukaisia tilastoja. Näin menetellen otetaan huomioon poronlihan hinnan vuotuinen vaihtelu. Voimassa olevassa asetuksessa laskennallinen arvo on 863 euroa. Uusi arvo on 953 euroa, mikä on ainoa pykälään tehtävä muutos. Asetus tulee

voimaan 30.10.2017. (YM lainsäädäntöneuvos Heikki Korpelainen 0295 250 135)

Valtioneuvoston asetus valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta. Muutokset ja asetukset tulevat voimaan 23.10.2017. (YM hallitussihteeri Charlotta von Troil 0295 250 364)

VALTIONEUUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **12.10.2017** seuraavat päätökset:

Päätös valtuuttaa valtiossihteeri Peter Stenlund tai hänen estyneenä ollessaan suurlähettiläs Nina Vaskunlahti tekemään nootivaihdolla sopimus diplomaattipassin haltijoiden vapauttamisesta viisumivollisuudesta Suomen tasavallan hallituksen ja Intian tasavallan hallituksen välillä. Nootivaihdon jälkeen sopimus saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella. (UM kansalaispalvelupäällikkö Pasi Tuominen 0295 351 202)

Periaatepäätös valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi 2017–2019. Ohjelma on lakisääteinen, valtioneuvoston nelivuotiskausittain hyväksymä poikkihallinnollinen ohjelma, jonka tavoitteena on edistää nuorten kasvu- ja elinoloja. Ohjelmassa hallitus määrittää nuorisopoliittiset tavoitteensa hallituskautensa ajaksi. (OKM johtaja Georg Henrik Wrede 0295 330 345)

Päätös määrätä työ- ja elinkeinoministeriön erityisasiantuntija Johanna Ylitespa, erityisasiantuntija Tarja Sinivuori-Boldt ja erityisasiantuntija Elli Nieminen valtioneuvoston esittelijöiksi. (TEM hallitusneuvos Kari Klemm 0295 063 523)

Päätös myöntää kansanedustaja Antti Kaikkoselle ero Alko Oy:n hallituneuvoston jäsenen tehtävästä ja määrätä hänen tilalleen kansanedustaja Juha Rehula 16.10.2017 lukien hallituneuvoston 31.12.2019 päättyväksi toimikaudeksi. (STM johtaja Kari Paaso 0295 163 340)

NIMITYSASIAT

Valtioneuvosto päätti **12.10.2017** seuraavat nimitysasiat:

Ulkoasiainsihteerit Laura Lindgren sekä Tuuli-Maaria Aalto lähetystöneuvoksen virkoihin 1.11.2017 lukien.

(UM henkilöstöjohtaja Pirjo Tulokas 0295 351 413)

Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Risto Lerssi valtiovainministeriön neuvottelevan virkamiehen virkaan 6.11.2017 lukien. (VM lainsäädäntöneuvos Salla Kalsi 0295 530 422)

Oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja Janne Metsämäki sovittelijaksi seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi 15.10.2017–14.10.2020 ja sovittelija, varatuomari Jukka Ahtela valtakunnansovittelijan sijaiseksi Ahtelan jäljellä olevaksi kolmivuotiskaudeksi 15.10.2017–31.3.2018. (TEM hallitusneuvos Kari Klemm 0295 063 523)

Valtieteen maisteri Kirsi Varhila sosiaali- ja terveysministeriön osastopäällikön virkaan viiden vuoden määräajaksi 1.12.2017–30.11.2022. (STM kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee 0295 163 356)

Oikeustieteen maisteri Inka Hassinen sosiaali- ja terveysministeriön neuvottelevan virkamiehen virkaan 1.11.2017 lukien. (STM vanhempi hallitussihteeri Arita Kaario 0295 163 522)

RAHA-ASIAIT

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta puolsi istunnonaan **12.10.2017** seuraavia asioita:

Maatilarakennusrahaston (Makera) vuoden 2017 käyttösuunnitelman ja lainamäärän, jolle uusia valtiontakauksia voidaan vuonna 2017 myöntää muuttaminen. Vuoden 2017 ensimmäisessä lisätalousarviossa on osoitettu Makeraan 3,0 miljoonaa euroa. Yhteensä vuonna 2017 tuloja arvioidaan olevan käytössä 125,35 miljoonaa euroa. Uusia valtiontakauksia on voitu vuonna 2017 myöntää maatalouden rakennetukilain (1476/2007) ja sen nojalla annetuilla valtioneuvoston asetuksilla tarkemmin määritettyihin kohteisiin enintään 10,0 miljoonan euron lainamäärälle. Valtiontakauksia on vuonna 2017 jaettu 10,0 miljoonan euron lainamäärälle, ja muutoksella uusien valtiontakauksien myöntövaltuutta korotetaan 4,0 miljoonalla eurolla. Makerasta valtiontakauksen kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 80,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 alussa Makeran takaama lainamäärä

oli noin 40,1 miljoonaa euroa. Valtiontakauksen myöntövaltuuden porotaloudelle ja luontaiselinkeinoille mahdollistava asetus (276/2017) astui voimaan 15.5.2017. Arvioidaan, että poro- ja luontaiselinkeinojen rakennetukilain (986/2011) ja sen nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määritettyihin kohteisiin valtiontakauksia myönnetään enintään 0,5 miljoonan euron lainamäärälle. Uusien valtiontakauksien myöntövaltuutta muutetaan siten, että uusia valtiontakauksia voidaan vuonna 2017 myöntää maatalouden rakennetukilain (1476/2007) sekä poro- ja luontaiselinkeinojen rakennetukilain (986/2011) ja niiden nojalla annetuilla valtioneuvoston asetuksilla tarkemmin määritettyihin kohteisiin enintään 14,0 miljoonan euron lainamäärälle. (MMM maaseutuekonomisti Saara Meurasalo 0295 162 035)

Vuoden 2017 talousarvion momentin 32.20.40 (Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen) määrärahan ylittäminen 40 000 000 eurolla. Momentille on myönnetty määrärahoja vuoden 2017 talousarviossa ja ensimmäisessä lisätalousarviossa yhteensä 284,5 miljoonaa euroa. Määrärahoja on 27.9.2017 käytetty 252,4 miljoonaa euroa ja jäljellä on 32,1 miljoonaa euroa. Tästä on varattu Euroopan avaruusjärjestön (ESA) ohjelmamaksuihin 11,9 miljoonaa euroa. Maksatuksia toteutuu keskimäärin 30 miljoonaa euroa kuukaudessa, joten määrärahat riittävät lokakuun puoliväliin. Työ- ja elinkeinoministeriö on ehdottanut 40 000 000 euron lisäystä momentille 32.20.40 vuoden 2017 kolmanteen lisätalousarvioesitykseen. Koska lisätalousarvio ei ehdi tulla voimaan ennen momentin ylitstarvetta, momentin määräraha ylitetään 40 000 000 eurolla. (TEM talousjohtaja Mika Niemelä 0295 062 135)

LUOVUTETUT MIETINNÖT

Selvityshenkilö Antti Rantakokko luovutti **12.10.2017 Elinvoimaa seutukaupungeille -selvitysraporttinsa** kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläiselle, asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikaiselle ja elinkeinoministeri Mika Lintilälle. Selvityshenkilö Rantakokko ehdotta-

ma seutukaupunkiohjelma olisi seutukaupunkien ja valtion välinen yhteistyöohjelma, joka tarkastelee ja ehdottaa toimenpiteitä seutukaupunkien elinvoiman ja erityisyyden huomioon ottamiseksi. Ohjelman keskeinen sisältö olisi innovaatiokyvykkyyden ja -ympäristöjen rakentaminen osana elinvoimatyötä. Seutukaupungit muodostavat oman kaupunkiverkostonsa. Seutukaupungit ovat teollisen Suomen ydinalueita, joilla on iso merkitys Suomen viennissä. Raportti on osoitteessa http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80805/38_2017_Elinvoimaa

[%20seutukaupungeille.pdf?sequence=1](#). Lisätietoja antaa selvityshenkilö, kaupunkineuvos Antti Rantakokko p. 0400 666 568.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkisti **9.10.2017 älyverkkojärjestelmän** väliraportin. Työryhmä pitää keskeisenä periaatteena sitä, että asiakkaiden sähkönkulutuksen ohjaaminen on kilpailtua liiketoimintaa, sillä sähkön kulutus- ja tuotantopäätökset tapahtuvat tehokkaimmin hinnan ohjaamina sähkömarkkinoilla. Näin ollen jakeluverkkojärjestelmien aikaohjauksesta ja pakollisesta aikajauksesta luovut-

taisiin hallitusti, kun kustannustehokkaita kulutuksen ohjauspalveluja on riittävän kattavasti tarjolla. Samoin varastojen omistaminen ja operointi kuuluu työryhmän mukaan lähtökohdallisesti markkina-, ei monopolitoimijoille. Raportti on osoitteessa http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80792/TEMrap_38_2017_verkkojulkaisu.pdf. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Tatu Pahkala, p. 0295 064 217, työ- ja elinkeinoministeriö.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2017